

ΛΕΛΛΟΣ Π. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ Δ.Ε.Π.Ε.

Ο περί της Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου Νόμος: Βασικά σημεία και υποχρεώσεις

michalis@ldlaw.com.cy

www.ldlaw.com.cy

8 Μαρτίου 2022

Μιχάλης Φιερός

Λέλλος Π. Δημητριάδης Δικηγορικό Γραφείο Δ.Ε.Π.Ε.

Περιεχόμενα Παρουσίασης

1. Πεδίο Εφαρμογής
2. Προσωπικό Πεδίο Εφαρμογής
3. Προϋποθέσεις Προστασίας
4. Υποχρεώσεις Εσωτερικής Αναφοράς
5. Εμπιστευτικότητα - Προσωπικά Δεδομένα - Αρχείο Αναφορών
6. Εξωτερική Αναφορά
7. Δημόσια Αποκάλυψη
8. Μέτρα Προστασίας
9. Αναφερόμενοι
10. Ποινικά Αδικήματα

Εισαγωγικό Σημείωμα

- Ο περί της Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου Νόμος του 2022
- Οδηγία 2019/1937/ΕΕ
- Αναφορές παραβάσεων Ευρωπαϊκού ΚΑΙ Εθνικού δικαίου
- Εσωτερική ΚΑΙ εξωτερική αναφορά παραβάσεων

Επίπεδα Αναφοράς

1. Εσωτερική αναφορά	➔	εσωτερικός δίαυλος αναφοράς	➔	Νομικό Πρόσωπο
2. Εξωτερική αναφορά	➔	εξωτερικός δίαυλος αναφοράς	➔	Αρμόδια Αρχή
3. Δημόσια Αποκάλυψη	➔	Κοινό		

1. Πεδίο Εφαρμογής- Παραβάσεις Ευρωπαϊκού Δικαίου (1/2)

Εργασιακό Πλαίσιο

A) Παραβάσεις που αφορούν Ευρωπαϊκές Νομοθεσίες

- Δημόσιες συμβάσεις
- χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες
- δημόσια υγεία
- ασφάλεια των προϊόντων και μεταφορών
- προστασία του περιβάλλοντος,
- προστασία από την ακτινοβολία και πυρηνική ασφάλεια,
- ασφάλεια των τροφίμων και των ζωοτροφών, υγεία και καλή μεταχείριση των ζώων
- προστασία των καταναλωτών
- προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών,

B) Παραβάσεις που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ

Γ) Παραβάσεις σχετιζόμενες με την εσωτερική αγορά της ΕΕ

1. Πεδίο Εφαρμογής- Παραβάσεις Εθνικού Δικαίου (2/2)

Εργασιακό Πλαίσιο

- Διάπραξη ή πιθανή διάπραξη ποινικού αδικήματος και ιδιαίτερα αδικημάτων διαφθοράς
- Μη συμμόρφωση προσώπου με οποιαδήποτε υποχρέωση επιβάλλεται σε αυτό
- Παραβάσεις που θέτουν ή πιθανόν να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια ή την υγεία οποιουδήποτε προσώπου
- Παραβάσεις που προκαλούν ή πιθανόν να προκαλέσουν ζημιά στο περιβάλλον

2. Προσωπικό Πεδίο Εφαρμογής- Παραβάσεις Ευρωπαϊκού Δικαίου (1/2)

➤ *Εργασιακό Πλαίσιο*

- *Εργαζόμενοι*
- *Μη μισθωτοί*
- *Μέτοχοι εταιρειών*
- *Άτομα που ανήκουν στο διοικητικό ή εποπτικό όργανο επιχειρήσεων καθώς και μη εκτελεστικά μέλη*
- *Εθελοντές, Ασκούμενοι (Αμειβόμενοι ή μη)*
- *Άτομα που εργάζονται υπό την εποπτεία και τις οδηγίες υπεργολάβων και προμηθευτών*
- *Πρώην ή υποψήφιοι εργαζόμενοι*
- *Διαμεσολαβητές (facilitators)*
- *Τρίτα πρόσωπα που συνδέονται με τους αναφέροντες και που θα μπορούσαν να υποστούν αντίποινα σε εργασιακό πλαίσιο (πχ συνάδελφοι ή συγγενείς αναφερόντων)*
- *Νομικά πρόσωπα που ανήκουν σε αναφέροντες, για τις οποίες εργάζονται αναφέροντες ή συνδέονται με άλλο τρόπο με εργασιακή σχέση*

2. Προσωπικό Πεδίο Εφαρμογής- Παραβάσεις Εθνικού Δικαίου(2/2)

- *Εργοδοτούμενοι ή αυτοτελώς εργαζόμενοι*
- *Πρώην ή υποψήφιοι εργαζόμενοι*
- *Διαμεσολαβητές (facilitators)*
- *Τρίτα πρόσωπα που συνδέονται με τους αναφέροντες και που θα μπορούσαν να υποστούν αντίποινα σε εργασιακό πλαίσιο (πχ συνάδελφοι ή συγγενείς αναφερόντων)*
- *Νομικά πρόσωπά που ανήκουν σε αναφέροντες, για τις οποίες εργάζονται αναφέροντες ή συνδέονται με άλλο τρόπο με εργασιακή σχέση.*

3. Προϋποθέσεις Προστασίας

Παραβάσεις Ευρωπαϊκού Δικαίου ΚΑΙ Εθνικού Δικαίου

1. Επώνυμη αναφορά
2. Ο αναφέρων είχε βάσιμους λόγους να θεωρεί ότι οι πληροφορίες που ανέφερε ήταν αληθείς κατά τον χρόνο της αναφοράς και ότι οι εν λόγω πληροφορίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου
3. Ο αναφέρων υπέβαλε αναφορά μέσω εσωτερικών ή εξωτερικών διαύλων αναφοράς ή προχώρησε σε δημόσια αποκάλυψη

Παραβάσεις Εθνικού Δικαίου

- (4) Η αναφορά δεν παραβιάζει το δικηγορικό ή ιατρικό απόρρητο ή δεν αποτελεί ποινικό αδίκημα

4. Εσωτερική Αναφορά – Υποχρεώσεις(1/2)

Παραβάσεις Ευρωπαϊκού Δικαίου ΚΑΙ Εθνικού Δικαίου

Υποχρέωση καθιέρωσης εσωτερικών διαύλων και διαδικασιών αναφοράς:

- σε όλα τα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα
- σε νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα με πενήντα (50) ή περισσότερους υπαλλήλους

*Το συγκεκριμένο όριο δεν εφαρμόζεται σε νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Ευρωπαϊκών νομοθεσιών που αφορούν:

- Δημόσιες συμβάσεις
- χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες
- δημόσια υγεία
- ασφάλεια των προϊόντων και μεταφορών
- προστασία του περιβάλλοντος,
- προστασία από την ακτινοβολία και πυρηνική ασφάλεια,
- ασφάλεια των τροφίμων και των ζωοτροφών, υγεία και καλή μεταχείριση των ζώων
- προστασία των καταναλωτών
- προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών

Ιδιωτικός τομέας

- Προθεσμία μέχρι τις 17 Δεκεμβρίου 2023 - πενήντα (50 έως 249) εργαζόμενοι
- Ενθάρρυνση ιδιωτικών επιχειρήσεων που δεν φέρουν νομική υποχρέωση καθιέρωσης διαύλων και διαδικασιών εσωτερικής αναφοράς να ορίζουν πρόσωπα ή υπηρεσίες με σκοπό την λήψη και παρακολούθηση αναφορών,

4. Εσωτερική Αναφορά – Υποχρεώσεις(2/2)

Διαδικασίες Εσωτερικής Αναφοράς

- Δημιουργία διαύλων για την παραλαβή των αναφορών (Ασφάλεια, εμπιστευτικότητα και έλεγχος πρόσβασης)
- Κοινοποίηση παραλαβής της αναφοράς (7 ημέρες)
- Ορισμό αμερόληπτου προσώπου ή υπηρεσίας για την παρακολούθηση αναφορών
- Επιμελής παρακολούθηση των αναφορών
- Παροχή ενημέρωσης εντός εύλογου χρονικού διαστήματος (3 μήνες)
- Παροχή σαφών και εύκολα προσβάσιμων πληροφοριών για τις διαδικασίες υπό τις οποίες μπορούν οι αναφορές να υποβληθούν εξωτερικά σε αρμόδιες αρχές
- Δυνατότητας υποβολής αναφοράς γραπτώς ή προφορικώς
- Δυνατότητα προσωπικής συνάντησης εντός εύλογου χρόνου για σκοπούς προφορικής αναφοράς

5.Εμπιστευτικότητα - Προσωπικά Δεδομένα - Αρχείο Αναφορών

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Εμπιστευτικότητα ταυτότητας του αναφέροντος
- Προστασία προσωπικών δεδομένων
- Τήρηση Αρχείων Αναφορών

6. Εξωτερική Αναφορά

➤ Αρμόδια Αρχή Αναφοράς

- Καθορισμός αυτόνομου και ανεξάρτητου δίαυλου αναφοράς
- Βεβαίωση παραλαβής και παροχή ενημέρωσης στο πρόσωπο που έχει προχωρήσει με αναφορά (7 μέρες)
- Κοινοποίηση αποτελέσματος ερευνάς στον αναφέρων
- Διαβίβαση των πληροφοριών της αναφοράς στα αρμόδια σώματα

7. Δημόσιες Αποκαλύψεις

➤ Διάθεση στο κοινό πληροφοριών σχετικά με παραβάσεις

➤ Προϋποθέσεις Παροχής Προστασίας

1. Μη ανταπόκριση σε αναφορές

Βάσιμοι λόγοι που προσώπου που προχωρεί στην δημοσιότητα αποκάλυψη να θεωρεί ότι:

2. απειλείται το δημόσιο συμφέρον ή υπάρχει έκτακτη ανάγκη

3. υπάρχει κίνδυνος αντιποίνων ή μικρή προοπτική αποτελεσματικής αντιμετώπισης από την αρμόδια αρχή

8.ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (1/3)

Αντίποινα

- Παύση, απόλυση, υποβιβασμό ή στέρηση προαγωγής
- μεταβίβαση καθηκόντων, αλλαγή τόπου εργασίας, μείωση μισθού, μεταβολή του ωραρίου εργασίας
- στέρηση κατάρτισης, αρνητική αξιολόγηση επιδόσεων ή αρνητική επαγγελματική σύσταση
- επιβολή ή εφαρμογή πειθαρχίας, επίπληξης ή άλλου πειθαρχικού μέτρου, περιλαμβανομένης χρηματικής ποινής
- καταναγκασμό, εκφοβισμό, παρενόχληση ή περιθωριοποίηση
- διάκριση, μειονέκτημα ή άδικη αντιμετώπιση
- μη μετατροπή σύμβασης προσωρινής απασχόλησης σε μόνιμη
- βλάβη, περιλαμβανομένης προσβολής της φήμης, ιδίως στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ή οικονομική ζημία, περιλαμβανομένης επιχειρηματικής ζημίας και απώλειας εισοδήματος
- καταχώριση σε μαύρη λίστα βάσει τομεακής ή κλαδικής επίσημης ή ανεπίσημης συμφωνίας, που μπορεί να συνεπάγεται ότι το πρόσωπο δεν πρόκειται να βρει θέση εργασίας στον τομέα ή στον κλάδο στο μέλλον
- πρόωρη διακοπή ή ακύρωση σύμβασης για εμπορεύματα ή υπηρεσίες
- ακύρωση άδειας ή έγκρισης, παραπομπή για ψυχιατρική ή ιατρική παρακολούθηση
- μονομερής βλαπτική μεταβολή των συνθηκών εργασίας

8. ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (2/3)

Μέτρα Στήριξης

- Πρόσβαση σε πληροφορίες και συμβουλές σχετικά τα με δικαιώματά καθώς διαδικασίες/μέσα που είναι διαθέσιμα για την προστασία έναντι αντιποίνων (Ειδικό Έντυπο Ενημέρωσης)
- Αποτελεσματική συνδρομή ενώπιον αρχής που εμπλέκεται στην προστασία προσώπων έναντι αντιποίνων
- Νομική αρωγή (ποινικές υποθέσεις, διασυνοριακές διαδικασίες σε αστικές υποθέσεις)
- Προστασία ως μάρτυρες σε ποινικές διαδικασίες που σχετίζονται με αναφορές

8. ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (3/3)

- Περιορισμοί που έχουν τεθεί στον αναφέρων όσον αφορά την αποκάλυψη πληροφοριών δεν επιφέρουν ευθύνη, εφόσον ο αναφέρων είχε βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι η αναφορά ή η δημόσια αποκάλυψη ήταν αναγκαία για να αποκαλυφθεί παράβαση σύμφωνα με τον νόμο
- Προστασία από ευθύνη για την απόκτηση ή πρόσβαση σε πληροφορίες που αναφέρονται ή αποκαλύπτονται δημόσια, εφόσον η εν λόγω απόκτηση ή πρόσβαση δεν συνιστά αυτοτελές ποινικό αδίκημα
- Προστασία από ευθύνη ευθύνη από αναφορές ή δημόσιες αποκαλύψεις, στο πλαίσιο αστικής διαδικασίας
- Αποζημιώσεις
- Βάρος απόδειξης για τη μη παράβαση του νόμου στον αντίδικο του παραπονούμενου
- Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών –Διοικητικό Δικαστήριο – Επαρχιακό Δικαστήριο

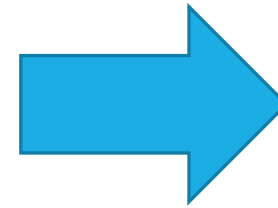
9. Αναφερόμενοι

- Προστασία ταυτότητας
- Δικαίωμα υπεράσπισης-τεκμήριο αθωότητας
- Δικαίωμα σε αποζημιώσεις

10. Ποινικές Ευθύνες

Φυσικά Πρόσωπα

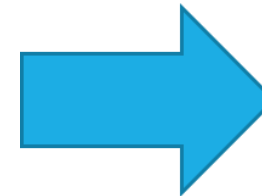
- παρεμποδίζουν ή αποπειρώνται να παρεμποδίσουν την υποβολή αναφοράς
- προβαίνουν σε αντίποινα σε βάρος προσώπου που τυγχάνει προστασίας
- κινούν κακόβουλη διαδικασία κατά προσώπου που τυγχάνει προστασίας
- παραβαίνουν την υποχρέωση τήρησης του εμπιστευτικού χαρακτήρα της ταυτότητας του αναφέροντος
- εν γνώσει τους προβαίνουν σε ψευδείς αναφορές ή σε ψευδείς δημόσιες αποκαλύψεις

Ποινή Φυλάκισης μέχρι 3 έτη
Χρηματική ποινή μέχρι €30.000

Νομικά Πρόσωπα

- Ευθύνη για αδίκημα προβλέπεται στον νόμο το οποίο διαπράττεται για λογαριασμό του νομικού προσώπου
- Ευθύνη για έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου που καθιστά δυνατή τη διάπραξη αδικήματος που προβλέπεται στον νόμο για λογαριασμό του νομικού προσώπου

Χρηματική ποινή μέχρι €30.000

Ανακεφαλαίωση

1. Επίπεδα αναφορών
2. Ευρύ πεδίο εφαρμογής
3. Υποχρεωτική ή εθελοντική καθιέρωση εσωτερικών μηχανισμών αναφοράς σε ιδιωτικούς οργανισμούς
4. Απαραίτητη η λήψη μέτρων και εφαρμογή διαδικασιών για συμμόρφωση
5. Ποινικές ευθύνες

ΛΕΛΛΟΣ Π. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ Δ.Ε.Π.Ε.

Ευχαριστώ!

michalis@ldlaw.com.cy

www.ldlaw.com.cy

Μιχάλης Φιερός

Λέλλος Π. Δημητριάδης Δικηγορικό Γραφείο Δ.Ε.Π.Ε.